

กฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง
โดย

นายสัญญา แก้วอนันต์

ประวัติการศึกษาและการฝึกอบรม

ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต

ปริญญาโท นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา)

ประกาศนียบัตรหลักสูตรการบริหารงานสำหรับผู้บริหารระดับสูง

ประกาศนียบัตรหลักสูตรการบริหารงานตำรวจชั้นสูง (บตส.41)

ประกาศนียบัตรหลักสูตรสืบสวนสอบสวนพนักงานฝ่ายปกครอง

ประกาศนียบัตรหลักสูตรกฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.2560

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.2560

1.ความหมาย “พรรคการเมือง”

2.เหตุผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.2560

3.การเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมือง

4.การจัดตั้งพรรคการเมือง

5.โครงสร้างของพรรคการเมือง

- กรรมการบริหารพรรคการเมือง
- กรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง
- สาขาพรรคการเมือง
- ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด
- สมาชิกพรรคการเมือง

6.การดำเนินกิจกรรมทางการเมือง

7.การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

8.การเงินและบัญชีของพรรคการเมือง

9.การจัดสรรเงินสนับสนุน

10.การสิ้นสุดพรรคการเมือง

11.บทเฉพาะกาล

12.บทกำหนดโทษ

1

ความหมาย “พรรคการเมือง”

“ มาตรา 4 พรรคการเมือง หมายความว่า คณะบุคคลที่รวมตัวกันจัดตั้ง
เป็นพรรคการเมืองโดยได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.2560 ”

“

กลุ่มบุคคลที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองที่สอดคล้องกันมารวมตัวกัน
เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมือง โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการสรรหาและ
คัดเลือกบุคคลเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเข้าไปมีส่วนร่วม
ในการใช้อำนาจบริหารและนิติบัญญัติ

2

เหตุผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.2560

เหตุผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.2560

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้บุคคลมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งพรรคการเมืองตาม
วิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมี
บทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารพรรคการเมืองที่ต้องกำหนดให้เป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้
สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการกำหนดนโยบายและการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งและกำหนดมาตรการให้สามารถ
ดำเนินการโดยอิสระ ไม่ถูกครอบงำหรือชี้นำโดยบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมือง รวมทั้งต้องมีมาตรการ
กำกับดูแลมิให้สมาชิกของพรรคการเมืองกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
กรณีจึงสมควรกำหนดวิธีการจัดตั้งพรรคการเมืองและการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้สอดคล้องกับบทบัญญัติ
ของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

3

การเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมือง

การเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมือง

ม.18

บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและ
ไม่มีลักษณะต้องห้าม ตาม ม.9

ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม
ตาม ม.14

ยื่นคำขอแจ้งการเตรียมการ (พ.ก. 1)

- ชื่อ
- ชื่อย่อ
- ภาพเครื่องหมายของพรรคการเมือง

ไม่น้อยกว่า 15 คน

ไม่ซ้ำ ไม่พ้อง หรือคล้ายคลึงที่มีผู้
แจ้งหรือจดทะเบียนจัดตั้งไว้แล้ว

ภายใน 180 วัน นับแต่วันที่นายทะเบียน

รับแจ้ง ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรค
ถ้ามิได้ยื่นภายในระยะเวลาดังกล่าว
คำขอนั้นสิ้นผล !!

4

การจัดตั้งพรรคการเมือง

การเริ่มจัดตั้งพรรคการเมือง

ผู้ร่วมจัดตั้ง 500 คน ขึ้นไป

อุดมการณ์ทาง
การเมือง
(Political ideology)

มีอุดมการณ์ทางการเมืองเดียวกัน

สัญชาติไทยโดยการเกิด/แปลงสัญชาติมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี

ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามไม่ให้ใช้สิทธิรับเลือกตั้งตาม ม. 98 (1) (2) (4) (5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (14) (16) (17) หรือ (18) ของรัฐธรรมนูญ

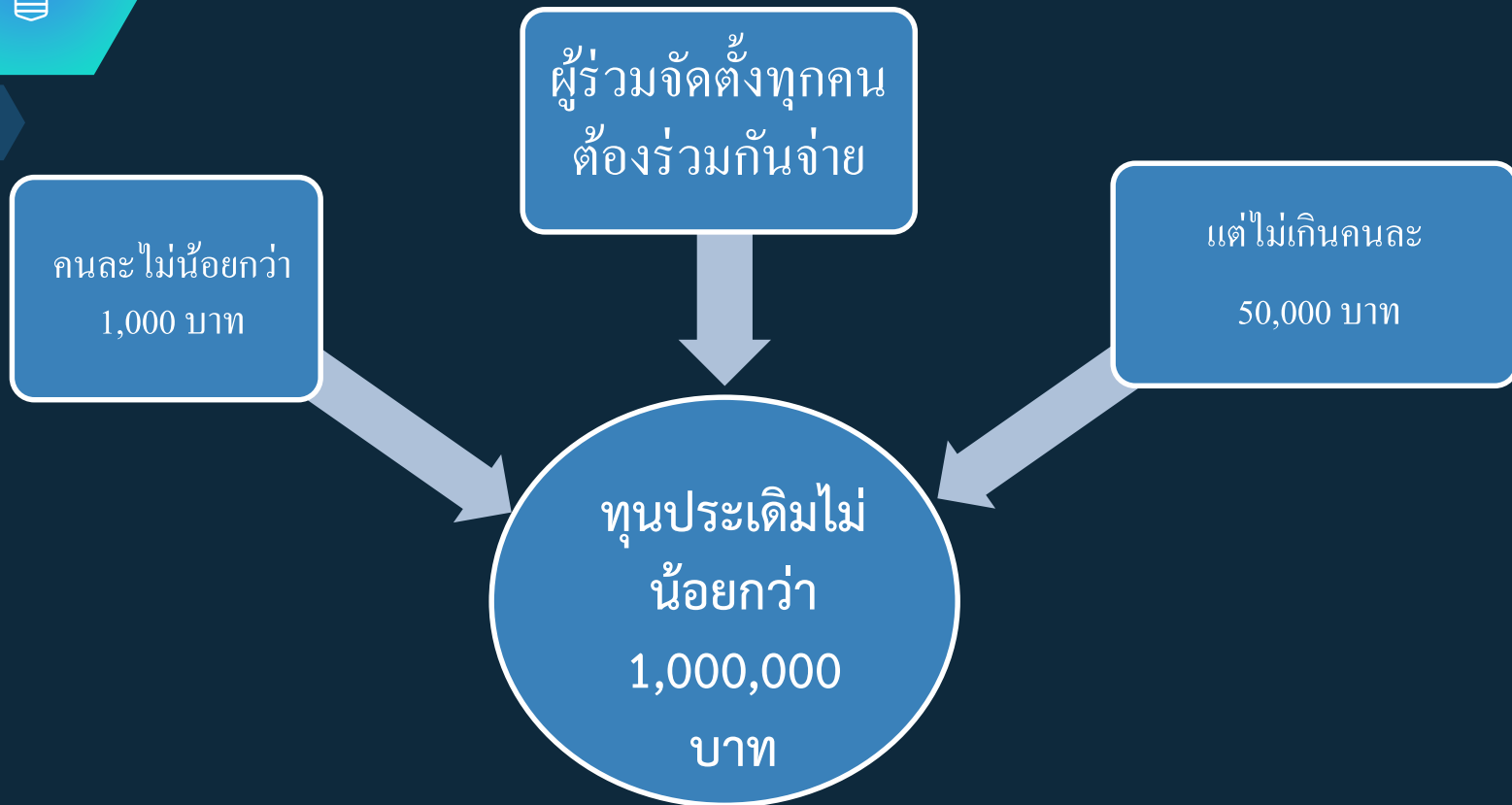

ไม่อยู่ระหว่างถูกสั่งห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น หรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น หรือผู้แจ้งเตรียมการจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น

ทุนประเดิมไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาท

พรรคต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้...

ภายใน 1 ปี

ต้องดำเนินการให้มีสมาชิก
ไม่น้อยกว่า 5,000 คน

สาขาพรรคการเมืองในแต่ละภาค

อย่างน้อยภาคละ 1 สาขา และต้องมีสมาชิกที่มี
ภูมิลำเนาในเขตพื้นที่ตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป

ภายใน 4 ปี

ต้องดำเนินการให้มีสมาชิก
ไม่น้อยกว่า 10,000 คน

5

โครงสร้างของพรรคการเมือง

โครงสร้างของพรรคการเมือง

1. คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง
2. คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง
3. สาขาพรรคการเมือง
4. ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด
5. สมาชิก

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ประกอบด้วย

- 1.หัวหน้าพรรคการเมือง
- 2.เลขาธิการพรรคการเมือง
- 3.เหรัญญิกพรรคการเมือง
- 4.นายทะเบียนสมาชิก
- 5.กรรมการบริหารอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับ

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง (ต่อ)

หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่สำคัญมีดังนี้

- 1.ควบคุมและกำกับดูแลมิให้สมาชิกกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย
- 2.ให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนหรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองซึ่งอย่างน้อยในแต่ละปีต้องดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามมาตรา 23 และส่งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนเมษายนของทุกปี
- 3.ดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด
- 4.บริหารการเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดของพรรคการเมือง สาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด รวมทั้งจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง
- 5.มีหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมมิให้นำเงินหรือทรัพย์สินของพรรคการเมืองไปใช้จ่ายนอกจากที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย

คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

องค์ประกอบ ตามบททั่วไป

- กรรมการบริหารพรรคการเมือง

จำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

- หัวหน้าสาขาพรรคการเมือง

จำนวนตามข้อบังคับพรรคการเมือง อย่างน้อยต้องมีไม่น้อยกว่า 4 สาขา ซึ่งมาจากต่างภาคกันตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

- ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

จำนวนตามข้อบังคับพรรคการเมือง

องค์ประกอบ ตามบทเฉพาะกาล

- กรรมการบริหารพรรคการเมือง จำนวน 4 คน

- หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ซึ่งเลือกกันเองจนครบจำนวน 7 คน ในกรณีมีรวมกันไม่ถึง 7 คน ให้พรรคการเมืองจัดให้มีการเลือกตัวแทนสมาชิกเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ครบจำนวน 7 คน การเลือกกันเองหรือการเลือกตัวแทนสมาชิกให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรคการเมือง

คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ต่อ)

อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ให้ได้ผู้ซึ่งมีความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรมจริยธรรม ตามมาตรฐานจริยธรรมที่กำหนดในข้อบังคับพรรค เพื่อดำเนินการให้ได้มาซึ่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตและผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ทั้งนี้วิธีการดำเนินการเป็นไปตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50 และมาตรา 51

สาขาพรรคการเมือง

ภายใน 1 ปี นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียน พรรคการเมืองต้องดำเนินการจัดให้มีสาขาพรรคการเมือง ในแต่ละภาคตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง บัญชีรายชื่อภาคและจังหวัด พ.ศ. 2560 อย่างน้อยภาคละ 1 สาขา รวม 4 สาขา แต่ละสาขาต้องมีสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตของสาขานั้น ตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป ตามมาตรา ๓๓ (๒)

พรรคการเมืองใดมีจำนวนสาขาพรรคการเมืองเหลือไม่ถึงภาคละ 1 สาขา เป็นระยะเวลาติดต่อกัน 1 ปี พรรคการเมืองย่อมสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง

สาขาพรรคการเมือง (ต่อ)

หน้าที่ของสาขาพรรคการเมืองที่สำคัญ ได้แก่

1. จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิก
2. แจกเป็นหนังสือให้หัวหน้าพรรคทราบ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับที่ตั้งสาขา กรรมการสาขาหรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ เกี่ยวกับสาขาพรรคการเมืองนั้น
3. จัดการประชุมเพื่อให้สมาชิกลงคะแนนเลือกผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและเลือกบุคคลในบัญชีรายชื่อตามบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาส่งมาพร้อมการรายงานผลการลงคะแนน
4. ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. จัดให้มีการประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง

ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

มิได้เป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่
หรือ สาขาพรรคการเมือง

มีสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขต
เลือกตั้งในจังหวัดนั้น เกิน 100 คน

มาจากการเลือกของสมาชิก

เพื่อดำเนินกิจกรรมของพรรค
ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด (ต่อ)

หน้าที่ของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่สำคัญ ได้แก่

1. จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด
2. แจ้งเป็นหนังสือให้หัวหน้าพรรคทราบ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับที่ตั้งของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรือ การเปลี่ยนแปลงใดๆ เกี่ยวกับตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้น
3. จัดการประชุมเพื่อให้สมาชิกลงคะแนนเลือกผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและเลือกบุคคลในบัญชีรายชื่อตามแบบบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาส่งมาพร้อมการรายงานผลการลงคะแนน

สมาชิกของพรรคการเมือง

นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองมีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง

สมาชิกภาพของสมาชิกเริ่มตั้งแต่วันที่ชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองตามจำนวนที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง อย่างน้อยไม่น้อยกว่าปีละ 100 บาท หรือชำระแบบตลอดชีพไม่น้อยกว่า 2,000 บาท พร้อมทั้งจัดเก็บเอกสารประกอบการรับสมัครสมาชิกพรรคการเมือง และจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง ตามแบบ ท.พ. 1 เก็บรักษาไว้ ณ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรคการเมือง

สมาชิกของพรรคการเมือง (ต่อ)

สำหรับพรรคการเมืองเก่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๓/๒๕๖๐ มาตรา ๑๔๐ กำหนดให้ ...

สมาชิกเดิมซึ่ง
ประสงค์จะเป็น
สมาชิกพรรค
การเมืองต่อไป

มีหนังสือยืนยัน
การเป็นสมาชิก
ต่อหัวหน้าพรรค
+ หลักฐานฯ
+ ชำระค่าบำรุงฯ

ภายใน 30 วัน
นับแต่วันที่
๑ เมษายน ๒๕๖๑

เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

..... สมาชิกผู้ใดมิได้มีหนังสือแจ้งยืนยันการเป็น
สมาชิกให้**เป็นอันพ้นจากสมาชิกของพรรค**นั้น

6

การดำเนินกิจกรรมทางการเมือง

การดำเนินกิจกรรมทางการเมือง

- การดำเนินกิจกรรมทางการเมือง
- การประชุมใหญ่พรรคการเมือง
- การรายงานการดำเนินการของพรรคการเมือง

การดำเนินกิจกรรมทางการเมือง

**** ให้นำหน้าพรรคการเมือง** โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง

จัดทำแผน หรือ โครงการที่จะดำเนินกิจกรรม

ในแต่ละปี

ส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ ภายในเดือนเมษายนของทุกปี

แต่อย่างน้อยพรรคต้องดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 23

การประชุมใหญ่พรรคการเมือง

จัดให้มีการประชุมใหญ่อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยองค์ประกอบขององค์ประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง ซึ่งรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่า 250 คน ประกอบด้วย

1. กรรมการบริหารพรรคการเมือง ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งหมด
2. ผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรคการเมือง
3. ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด
4. สมาชิกพรรคการเมือง

กิจการที่ต้องกระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

1. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำประกาศอุดมการณ์หรือนโยบายของพรรคการเมือง
2. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับ
3. การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง
4. การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง
5. ให้ความเห็นชอบรายงานการเงินและการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองที่ได้ดำเนินการไปในรอบปีที่ผ่านมา
6. กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือหัวหน้าสาขาพรรคการเมือง
7. กิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมาย หรือข้อบังคับ

หมายเหตุ กิจการตาม 1, 2 และ 3 เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่แล้ว ให้พรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบ เพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงการจดทะเบียนภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

การประชุมใหญ่พรรคการเมือง (ต่อ)

- การลงมติในที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

- ให้กระทำโดยเปิดเผย
- เว้นแต่ กรณีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และ การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง

⇒ **ให้ลงคะแนนลับ**

- การประชุมใหญ่ของสาขาพรรคการเมือง

- ต้องดำเนินการจัดให้มีการประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับพรรค
- องค์ประกอบขององค์ประชุมใหญ่ รวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่า 100 คน ประกอบด้วย
 1. กรรมการสาขาพรรคการเมือง ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคการเมืองทั้งหมด
 2. สมาชิกของสาขาพรรคการเมือง

การรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง

- จัดทำรายงานการดำเนินกิจการในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง เพื่ออนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี
 - ให้หัวหน้าพรรคการเมืองส่งรายงานการดังกล่าว ต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่อุบัติ พร้อมทั้งรายงานการประชุมใหญ่ และบัญชีรายชื่อของผู้เข้าร่วมประชุม
- ข้อยกเว้น** พรรคการเมืองที่จดทะเบียนยังไม่ถึง 180 วัน นับถึงวันสิ้นปีปฏิทิน ไม่ต้องดำเนินการจัดทำ รายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองสำหรับปีนั้น

7

การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

[การเลือกตั้งขั้นต้น Primary Vote]

พรรคการเมืองกับการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร

(1) ต้องมีสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้ง

(2) การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ให้พรรคการเมืองส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจากผู้ซึ่งได้รับเลือกจากสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง

(3) กรณีพรรคการเมืองที่จัดตั้งหรือเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 (พรรคเก่า) ต้องดำเนินการตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 53/2560 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2560 มาตรา 141 วรรคหนึ่ง (1) (2) (4) และ (5) ให้ครบถ้วน ในระหว่างเวลาที่พรรคการเมืองยังปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวไม่ครบถ้วนจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้

พรรคการเมืองกับการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร

การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง (ทั้งพรรคเก่าและพรรคใหม่) สำหรับในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกที่มีขึ้นหลังจากวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 ใช้บังคับหากพรรคการเมืองใดได้จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไว้แล้วในจังหวัดใด ให้พรรคการเมืองนั้นสามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ทุกเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น

ข้อยกเว้นการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยไม่ต้องดำเนินการสรรหา มี 3 กรณี ดังต่อไปนี้

- (1) การเลือกตั้งแทนการเลือกตั้งที่เป็น โฆษะ
- (2) การเลือกตั้งใหม่กรณีที่ไม่มิผู้ใดได้รับเลือกตั้ง
- (3) กรณีผู้สมัครของพรรคการเมืองนั้นตายก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้ง

การส่งผู้สมัครฯ แบบแบ่งเขต (ม.50)

คณะกรรมการสรรหา

ประกาศ วัน เวลา สถานที่ในการสมัคร
เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งให้สมาชิกทราบ
เป็นการทั่วไป (1)

พื้นเวลารับสมัครฯ

ตรวจสอบคุณสมบัติ
และลักษณะต้องห้ามของ
ผู้สมัครแต่ละเขตเลือกตั้ง (2)

ส่งรายชื่อผู้สมัครให้สาขาหรือตัวแทน
พรรคการเมืองฯ ที่มีพื้นที่รับผิดชอบใน
เขตเลือกตั้งนั้น (2)

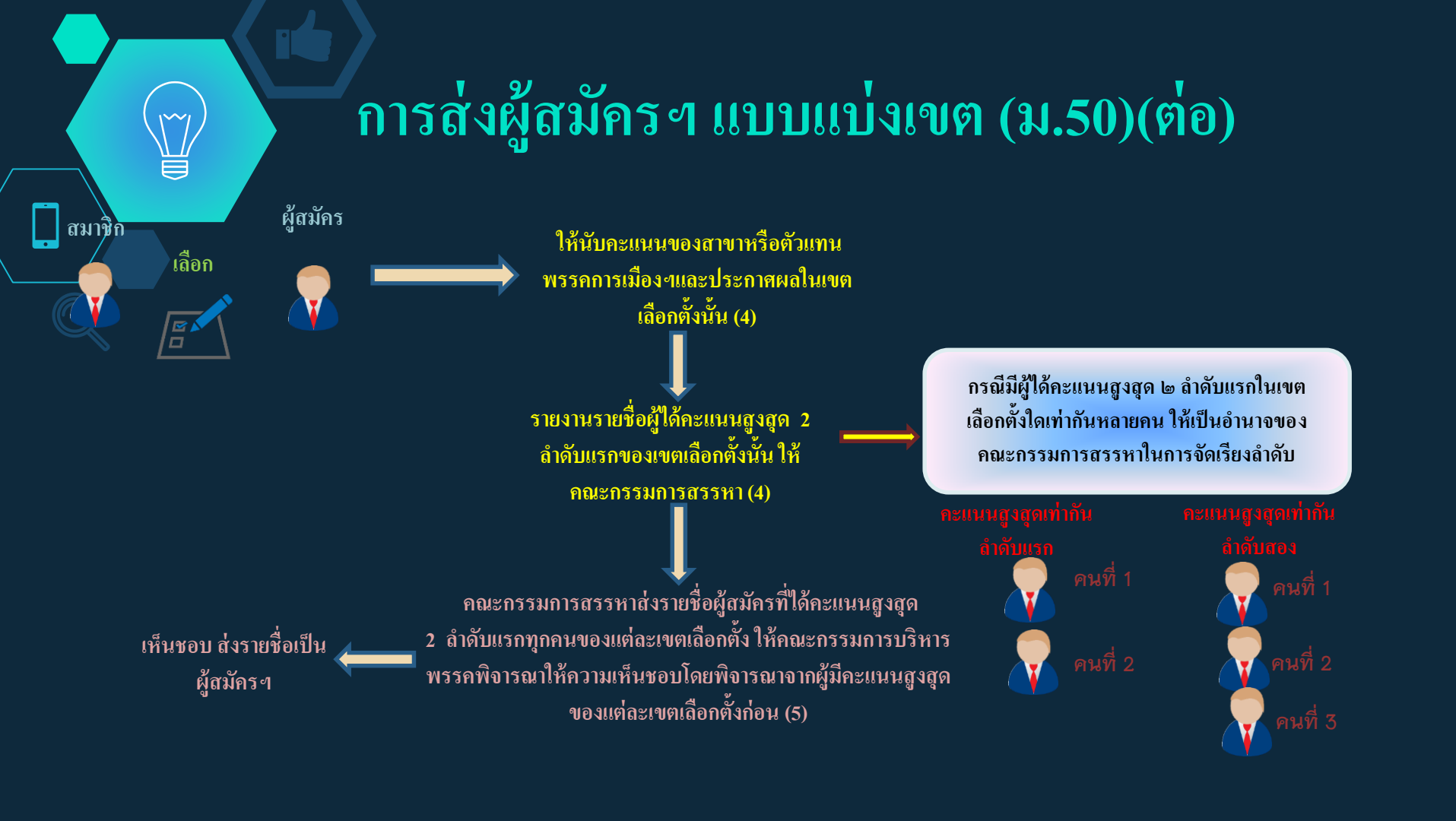
เมื่อได้รับรายชื่อผู้สมัครแล้ว

สาขาหรือตัวแทนพรรคการเมืองฯ ประชุม
สมาชิกเพื่อลงคะแนนเลือกผู้สมัครตามรายชื่อ
ที่ส่งมาจากคณะกรรมการสรรหา (4)

ประชุมสาขาสมาชิกต้องมาประชุม
ไม่น้อยกว่า 100 คน (4)

ตัวแทนพรรคการเมืองฯ สมาชิก
ต้องมาประชุม
ไม่น้อยกว่า 50 คน (4)

การส่งผู้สมัครฯ แบบแบ่งเขต (ม.50)(ต่อ)

การส่งผู้สมัครฯ แบบแบ่งเขต (ม.50)(ต่อ)

กรณีคณะกรรมการบริหารพรรค
ไม่เห็นชอบผู้ได้คะแนนสูงสุดในเขต
เลือกตั้งรายใด (5)

ให้คณะกรรมการบริหารพรรคแสดงผล
ให้คณะกรรมการสรรหาทราบ (5)

ให้พิจารณารายชื่อผู้สมัครฯที่ได้
คะแนนสูงสุดลำดับ 2 (5)

เห็นชอบส่งรายชื่อผู้
นั้นเป็นผู้สมัครฯ (5)

หากคณะกรรมการบริหารพรรคไม่
เห็นชอบรายชื่อที่ส่งมาทั้งหมด ให้
คณะกรรมการบริหารพรรคและ
คณะกรรมการสรรหาประชุมร่วมกัน
โดยพิจารณารายชื่อทั้งหมดในเขต
เลือกตั้งนั้นที่ส่งมา (5)

มติเห็นชอบรายชื่อผู้สมัครคนใด
ให้ส่งผู้นั้นเป็นผู้สมัครฯ (5)

มติไม่เห็นชอบรายชื่อทั้งหมด (5)

คณะกรรมการสรรหาแจ้งเหตุผลให้หัวหน้าสาขาหรือ
ตัวแทนพรรคการเมืองฯในเขตเลือกตั้งนั้นทราบ และ
ดำเนินการสรรหาใหม่ตาม (1) – (4) จนกว่าจะได้ผู้สมัคร
ในเขตเลือกตั้งนั้น (5)

การสรรหาผู้สมัครฯ แบบบัญชีรายชื่อ (ม.51)

คณะกรรมการสรรหา

กำหนดวัน เวลา สถานที่ในการเสนอรายชื่อบุคคล
เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง และมีหนังสือแจ้งไปยัง
คณะกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขา ตัวแทน
พรรคการเมือง เพื่อเสนอรายชื่อบุคคลเป็นผู้สมัครรับ
เลือกตั้ง และประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป (1)

พ้นเวลาเสนอรายชื่อ

ตรวจสอบคุณสมบัติ
และลักษณะต้องห้ามของผู้ที่
ได้รับการเสนอชื่อเป็น
ผู้สมัครฯ (2)

จัดทำบัญชีรายชื่อไม่เกิน 150 รายชื่อ โดยคำนึงถึงผู้สมัครฯ
จากภูมิภาคต่างๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิง
แล้วส่งบัญชีรายชื่อดังกล่าว ไปยังสาขาพรรคฯและตัวแทน
พรรคการเมืองฯ (2)

เมื่อได้รับบัญชีรายชื่อแล้ว

หัวหน้าสาขาหรือตัวแทนพรรคการเมืองฯประชุมสมาชิก
เพื่อลงคะแนนเลือกบุคคลตามบัญชีรายชื่อที่ส่งมาจาก
คณะกรรมการสรรหา (3)

การประชุมสาขาพรรค สมาชิกต้อง
มาประชุมไม่น้อยกว่า 100 คน (3)

การประชุมตัวแทนพรรค
การเมืองฯ สมาชิกต้องมา
ประชุม ไม่น้อยกว่า 50 คน (3)

การสรรหาผู้สมัครฯ แบบบัญชีรายชื่อ (ม.51) (ต่อ)

สมาชิก

เลือก

รายชื่อ

ลงคะแนนเสร็จแล้ว

ให้หัวหน้าสาขาหรือตัวแทนพรรคการเมืองฯ
นับคะแนน และประกาศผลการนับคะแนนของสาขา
พรรคฯหรือตัวแทนพรรคการเมืองฯ นั้น (3)

รายงานผลไปยังคณะกรรมการสรรหา (3)

คณะกรรมการสรรหารวมผลการนับคะแนนของ
ทุกเขตเลือกตั้ง และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครฯ
โดยเรียงลำดับตามผลรวมของคะแนนจากสาขา
พรรคฯหรือตัวแทนพรรคการเมืองฯ (4)

ให้สมาชิกลงคะแนนเลือกได้คนละ
ไม่เกิน 15 รายชื่อ (3)

การส่งรายชื่อผู้สมัครฯ แบบบัญชีรายชื่อ

ในกรณีที่หัวหน้าพรรคการเมืองประสงค์จะเป็นผู้สมัครฯ
ให้หัวหน้าพรรคฯ อยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครฯ ลำดับที่ ๑ (4)

ให้เรียงลำดับรายชื่อตามผลรวมของคะแนน (4)

กรณีที่คะแนนของบุคคลตามบัญชีรายชื่อเท่ากัน
หลายคน ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหา
ในการจัดเรียงลำดับ

ลำดับที่...คะแนนเท่ากัน

ลำดับที่.. คนที่ ๑

ลำดับที่.. คนที่ ๒

การส่งรายชื่อผู้สมัครฯ แบบบัญชีรายชื่อ

คณะกรรมการสรรหาส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครฯ
ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณา (5)

เห็นชอบ ส่งบัญชีรายชื่อเป็น
ผู้สมัครฯ

กรณีไม่เห็นชอบ

ดำเนินการสรรหาใหม่ตาม (1) – (4) จนกว่า
จะได้บัญชีรายชื่อผู้สมัครฯรับเลือกตั้ง

การสิ้นสุดของพรรคการเมือง มี 3 กรณี ดังนี้

- ◇ การสิ้นสุดสภาพความเป็นพรรคการเมือง
- ◇ ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง
- ◇ การคว่ำรวมพรรคการเมือง